

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 66.597/1
van 23 oktober 2019

avis 66.597/1
du 23 octobre 2019

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot uitvoering van
artikel 18*bis*, § 5, van het
koninklijk besluit nr. 38 van
27 juli 1967 houdende
inrichting van het sociaal
statuut der zelfstandigen'

un projet d'arrêté royal 'portant
exécution de l'article 18*bis*,
§ 5, de l'arrêté royal n° 38 du
27 juillet 1967 organisant le
statut social des travailleurs
indépendants'

Op 23 september 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Zelfstandigen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot uitvoering van artikel 18*bis*, § 5, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 15 oktober 2019. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 oktober 2019.

*

Le 23 septembre 2019, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Indépendants à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘portant exécution de l'article 18*bis*, § 5, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 15 octobre 2019. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Wouter PAS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Brecht STEEN, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 23 octobre 2019.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

2. Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Bij de wet van 7 april 2019 ‘houdende de invoering van een vaderschaps- en geboorteverlof ten gunste van zelfstandigen’ werd in het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 ‘houdende inrichting van het sociaal stelsel der zelfstandigen’ een regeling opgenomen voor het toekennen van enerzijds een vaderschaps- en geboorte-uitkering en, anderzijds, geboortehulp. Bij dezelfde wet werden de daartoe vereiste uitvoeringsbepalingen ingevoegd in het koninklijk besluit van 19 december 1967¹ en het koninklijk besluit van 17 januari 2006², met dien verstande dat erin werd voorzien dat de Koning deze bepalingen kan opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen (artikelen 4 en 7 van de wet). Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt de voornoemde uitvoeringsbepalingen op te heffen (artikelen 12 en 13 van het ontwerp) en te vervangen door een nieuwe regeling (artikelen 1 tot 11).

4.1. De artikelen 1 tot 11 van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 18*bis*, § 5, achtste en tiende lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967.

4.2. De wijzigings- en opheffingsbepalingen opgenomen in de artikelen 12 en 13 van het ontwerp vinden rechtsgrond in de artikelen 4 en 7 van de wet van 7 april 2019.

¹ Koninklijk besluit van 19 december 1967 ‘houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen’.

² Koninklijk besluit van 17 januari 2006 ‘tot invoering van een stelsel van uitkeringen voor moederschapshulp en geboortehulp ten gunste van zelfstandigen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques’.

BEVOEGDHEID

5. Artikel 6, §§ 3 en 4, van het ontwerp legt met betrekking tot de afrekening en de uitreiking van de dienstencheques een aantal verplichtingen op aan het uitgiftebedrijf van de dienstencheques.

Sinds de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor “de bevordering van de buurtdiensten en -banen” (artikel 6, § 1, IX, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’). In de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’ werd die nieuwe bevoegdheid als volgt verduidelijkt:

“Het voorstel voorziet er eveneens in dat de gewesten bevoegd worden voor de bevordering van de buurtdiensten en -banen, de zogenaamde dienstencheques.

De federale overheid regelt momenteel:

- de afbakening van de verschillende actoren (gebruiker, werknemer, werkgever) en de toegelaten activiteiten;
- de vorm van de dienstencheques en de nadere regels omtrent de verwerving en het gebruik ervan;
- de nominale waarde van de cheque en het aanvullende bedrag (subsiëring van de overheid);
- de erkenning van de ondernemingen (erkenningprocedure, voorwaarden, intrekking van de erkenning, enz.);
- de fiscale vermindering;
- het kiezen van de uitgiftemaatschappij van de dienstencheques;
- de organisatie van de controle en de sanctieregeling (met inbegrip van de sanctionering van de inbreuken op het arbeidsrecht en het sociaizekerheidsrecht dat geregeld wordt in het Sociaal Strafwetboek);
- de loon- en arbeidsvoorwaarden;
- de organisatie van het opleidingsfonds dienstencheques;
- de evaluatie van het systeem;
- de reglementering rond het welzijn van de werknemers;
- het sociaal overleg;
- de nadere regels voor de financiering van het systeem.

De federale overheid zal niet langer bevoegd zijn voor de aangelegenheden die geregeld worden in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen en zijn uitvoeringsbesluiten, met uitzondering van afdeling 2 van hoofdstuk 2, van deze wet die betrekking hebben tot de arbeidsovereenkomst dienstencheques. De gewesten worden bevoegd voor de ondersteuning, via een consumentensubsidie, van de organisatie van buurtdiensten en banen, de zogenaamde dienstencheques. Ze beschikken zowel over de regelgevende bevoegdheid, de bevoegdheid voor de controle en inspectie, de bevoegdheid inzake de erkenningen als de bestedingsbevoegdheid. De gewesten kunnen de bestaande regelgeving opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen. De gewesten worden eveneens bevoegd voor de fiscale maatregelen.

De federale overheid blijft echter bevoegd voor de aspecten die verband houden met het arbeidsrecht (op grond van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°), zoals die inzake de arbeidsvoorwaarden in de sector, de regeling met betrekking tot het welzijn van de werknemers op het werk, de voorzieningen voor sociaal overleg, het loonbeleid en de arbeidsovereenkomst dienstencheques (hoofdstuk II, afdeling 2, van de wet van 20 juli 2001) die de werknemer verbindt met het dienstenchequebedrijf, met inbegrip van de sanctionering van de inbreuken op het arbeidsrecht en het socialezekerheidsrecht.”³

De ontworpen verplichtingen hebben geen betrekking op de voornoemde arbeidsrechtelijke aspecten die, wat betreft de regeling van de dienstencheques, federaal zijn gebleven. Wat de overige aspecten van die regeling betreft, kan de federale overheid in beginsel niet op eenzijdige wijze verplichtingen opleggen aan het uitgiftebedrijf van de dienstencheques. Indien het invoeren van die verplichtingen door de stellers van het ontwerp als wenselijk wordt beschouwd voor de werkbaarheid van de ontworpen regeling, lijkt het sluiten van een samenwerkingsakkoord met de bevoegde gewesten daartoe de meest aangewezen weg. In de huidige stand van de regelgeving kunnen die bepalingen echter niet behouden blijven in het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. Het eerste lid van de aanhef van het te nemen besluit dient als volgt te worden geformuleerd:

“Gelet op het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, artikel 18*bis*, § 5, ingevoegd bij de wet van 7 april 2019;”.

Artikel 2

7. In artikel 2, 2°, van het ontwerp schrijve men:

“Hij heeft de wettelijk verschuldigde voorlopige sociale bijdragen voor de twee kwartalen die het kwartaal van de geboorte voorafgaan betaald.”.

Hoofdstukken 4 en 5

8. De hoofdstukken 4 (Wijzigingsbepalingen) en 5 (Inwerkingtreding) moeten worden vernummerd tot de hoofdstukken 5 en 6.

³ *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 126-127.

Artikel 14

9. Luidens artikel 14 van het ontwerp heeft het te nemen besluit uitwerking met ingang van 1 mei 2019.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

De gemachtigde heeft de terugwerkende kracht van de ontworpen regeling verantwoord als volgt:

“De terugwerkende kracht is ingegeven door de bekommernis om alle dossiers op dezelfde manier te behandelen. De nota met instructies aan de sociale-verzekeringsfondsen (gepubliceerd begin mei op hetzelfde moment van de inwerkingtreding van de maatregel) houdt bovendien reeds rekening met de bepalingen van het voorgelegde uitvoeringsbesluit. Dit betekent dat alle dossiers op dit ogenblik reeds gelijk worden behandeld aan de hand van de toekenningsvoorwaarden en uitvoeringsmodaliteiten zoals opgenomen in het voorgelegde uitvoeringsbesluit.

Het luik ‘geboortehulp’ kan en mag op dit ogenblik echter nog niet geïmplementeerd en uitgevoerd worden op de manier zoals momenteel voorgeschreven in de door de wet van 7 april 2019 ingevoegde bepalingen en in artikel 5 en 6 van het voorgelegde uitvoeringsbesluit. Daartoe is overleg nodig met de gewestelijke overheden die bevoegd zijn voor de materie. Het uitvoeringsbesluit voorziet daarom in artikel 7 in een ‘tussentijdse oplossing’, door een reglementaire basis te creëren teneinde de terugbetaling door het sociaal-verzekeringsfonds van de aankoopprijs van 15 dienstencheques aan de aanvrager van de geboortehulp (in de toekomst) mogelijk te maken. Deze tussentijdse oplossing kan momenteel niet geïmplementeerd noch uitgevoerd worden door de sociale-verzekeringsfondsen en dit in afwachting van de publicatie van de voornoemde reglementaire basis. Wij hebben aan diezelfde sociale-verzekeringsfondsen uitdrukkelijk de instructie gegeven de dossiers waarin het luik ‘geboortehulp’ wordt aangevraagd on hold te zetten tot aan de publicatie van het uitvoeringsbesluit. Enkel en alleen het luik ‘vaderschaps- en geboorte-uitkering’ (de dagelijkse financiële uitkering) wordt sedert 1 mei jl. toegekend.”

De Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft er in het verleden reeds op gewezen dat het procedé waarbij een regeling onmiddellijk wordt opgelegd bij rondzendbrief zonder het tot stand komen van de noodzakelijke wettelijke of reglementaire basis af te wachten, en waarbij aan die laatste dan, wanneer zij uiteindelijk tot stand komt, terugwerkende kracht wordt verleend voor zoveel tijd als nodig is om de reeds gangbare praktijk te bevestigen, ontoelaatbaar is. Dit is vooreerst het geval, omdat dergelijk procedé afwijkt van de normale regels die moeten worden gevolgd bij de totstandkoming van reglementaire bepalingen en het die regels dreigt uit te hollen, ten tweede, omdat het de beslissingsbevoegdheid van de Koning feitelijk aan banden legt, ten derde, omdat de inhoud van de ministeriële rondzendbrieven niet wordt bekendgemaakt op een wijze als bedoeld in artikel 190 van de Grondwet en, ten slotte, omdat het gevolgde procedé een

bron van rechtsonzekerheid is voor de bestemmingen van de betrokken normen. Dit klemmt des te meer als een dergelijke omzendbrief ingaat tegen een duidelijke wettekst.

Gelet hierop dient een voorbehoud te worden gemaakt bij de beoogde inwerkingtreding van het te nemen besluit.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

2. Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. La loi du 7 avril 2019 'instaurant un congé de paternité et de naissance en faveur des travailleurs indépendants' insère dans l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 'organisant le statut social des travailleurs indépendants' un régime relatif à l'octroi, d'une part, d'une allocation de paternité et de naissance et, d'autre part, d'une aide à la naissance. Les dispositions d'exécution requises à cet effet ont été insérées par la même loi dans l'arrêté royal du 19 décembre 1967¹ et dans l'arrêté royal du 17 janvier 2006², étant entendu qu'il y a été prévu que le Roi peut abroger, compléter, modifier ou remplacer ces dispositions (articles 4 et 7 de la loi). Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet d'abroger les dispositions d'exécution précitées (articles 12 et 13 du projet) et de les remplacer par un nouveau dispositif (articles 1 à 11).

4.1. Les articles 1er à 11 du projet trouvent leur fondement juridique dans l'article 18bis, § 5, alinéas 8 et 10, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967.

4.2. Les dispositions modificatives et abrogatoires contenues aux articles 12 et 13 du projet trouvent un fondement juridique dans les articles 4 et 7 de la loi du 7 avril 2019.

¹ Arrêté royal du 19 décembre 1967 'portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants'.

² Arrêté royal du 17 janvier 2006 'instaurant un régime de prestations d'aide à la maternité et d'aide à la naissance en faveur des travailleurs indépendants et modifiant l'arrêté royal du 12 décembre 2001 concernant les titres service'.

COMPÉTENCE

5. L'article 6, §§ 3 et 4, du projet impose à la société émettrice des titres-services un certain nombre d'obligations en matière de décompte et de délivrance de titres-services.

Depuis la sixième réforme de l'État, les régions sont compétentes pour « la promotion des services et emplois de proximité » (article 6, § 1er, IX, 8°, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles'). Les travaux préparatoires de la loi spéciale du 6 janvier 2014 'relative à la Sixième Réforme de l'État' précisent cette nouvelle compétence comme suit :

« La proposition prévoit en outre que les régions deviennent compétentes pour favoriser les services et emplois de proximité, les 'titres-service'.

L'autorité fédérale règle actuellement:

- la désignation des différents acteurs (utilisateur, employeur, travailleur) et la délimitation des activités permises;
- la forme des titres-services et leurs modalités d'acquisition et d'utilisation;
- la valeur nominale du titre et le montant complémentaire (subside de l'autorité);
- l'agrément des entreprises (procédure, conditions, retrait d'agrément, etc.);
- la réduction d'impôt;
- le choix de la société émettrice des titres-services;
- l'organisation du contrôle et du régime de sanction (en ce compris la sanction des infractions au droit du travail et au droit de la sécurité sociale, réglé dans le Code pénal social);
- les conditions salariales et de travail;
- l'organisation du fonds de formation titres-services;
- l'évaluation du système;
- la réglementation relative au bien-être des travailleurs;
- la concertation sociale;
- les modalités de financement du système.

L'autorité fédérale ne sera plus compétente pour les matières réglées dans la loi du 20 juillet 2001 visant à favoriser le développement de services et d'emplois de proximité et ses arrêtés d'exécution, à l'exception de la section 2, chapitre II, de cette loi qui contient des dispositions relatives au contrat de travail titres-services. Les régions deviennent compétentes en matière d'aide, par le biais d'une subvention à la consommation, à l'organisation de services et d'emplois de proximité, les 'titres-services'. Elles disposent tant de la compétence législative que de la compétence de contrôle et d'inspection, de la compétence relative aux agrégations, ainsi que de la compétence en matière d'affectation des deniers. Les régions sont habilitées à abroger, supprimer, modifier ou remplacer la réglementation en vigueur. Les régions deviennent également compétentes pour les mesures fiscales.

L'autorité fédérale reste néanmoins compétente pour les aspects qui ont trait au droit du travail (en vertu de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 5, 12°), comme ceux en matière de conditions de travail dans le secteur, la réglementation relative au bien-être des travailleurs sur le lieu de travail, les dispositifs de concertation sociale, la politique salariale et le contrat de travail titres-services (chapitre II, section 2, de la loi du 20 juillet 2001) qui lie le travailleur à l'entreprise de titres-services, en ce compris la sanction des infractions au droit du travail et au droit de la sécurité sociale. »³

Les obligations en projet ne portent pas sur les aspects relatifs au droit du travail précités, lesquels sont restés de la compétence fédérale en ce qui concerne le régime des titres-services. Pour les autres aspects de ce régime, l'autorité fédérale ne peut en principe pas imposer unilatéralement d'obligations à la société émettrice des titres-services. Si les auteurs du projet estiment que pour l'applicabilité du régime en projet, il est souhaitable d'instaurer ces obligations, la conclusion d'un accord de coopération avec les régions compétentes paraît être la voie la plus appropriée à cet effet. Dans l'état actuel de la réglementation, ces dispositions ne peuvent toutefois pas être conservées dans le projet.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

6. On reformulera le premier alinéa du préambule de l'arrêté envisagé comme suit :

« Vu l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, l'article 18bis, § 5, inséré par la loi du 7 avril 2019; ».

Article 2

7. À l'article 2, 2°, du projet, il convient d'écrire :

« Il a préalablement payé les cotisations sociales provisoires légalement dues pour les deux trimestres qui précèdent celui de la naissance. ».

Chapitres 4 et 5

8. Il y a lieu de renuméroter les chapitres 4 (Dispositions modificatives) et 5 (Entrée en vigueur) en chapitres 5 et 6.

³ Doc. Parl. Sénat 2012-13, n° 5-2232/1, 126-127.

Article 14

9. Selon l'article 14 du projet, l'arrêté envisagé produit ses effets le 1er mai 2019.

L'attribution d'un effet rétroactif aux arrêtés n'est admissible que dans les cas où la rétroactivité repose sur une base légale, où elle concerne une règle qui confère des avantages dans le respect du principe de l'égalité, ou dans la mesure où elle s'impose pour assurer la continuité ou le bon fonctionnement de l'administration, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises. Ce n'est que si la rétroactivité du régime en projet s'inscrit dans l'une des hypothèses énumérées qu'elle pourra être admise.

Le délégué a justifié la rétroactivité des règles en projet de la manière suivante :

« De terugwerkende kracht is ingegeven door de bekommernis om alle dossiers op dezelfde manier te behandelen. De nota met instructies aan de sociale-verzekeringfondsen (gepubliceerd begin mei op hetzelfde moment van de inwerkingtreding van de maatregel) houdt bovendien reeds rekening met de bepalingen van het voorgelegde uitvoeringsbesluit. Dit betekent dat alle dossiers op dit ogenblik reeds gelijk worden behandeld aan de hand van de toekenningsvoorwaarden en uitvoeringsmodaliteiten zoals opgenomen in het voorgelegde uitvoeringsbesluit.

Het luik 'geboortehulp' kan en mag op dit ogenblik echter nog niet geïmplementeerd en uitgevoerd worden op de manier zoals momenteel voorgeschreven in de door de wet van 7 april 2019 ingevoegde bepalingen en in artikel 5 en 6 van het voorgelegde uitvoeringsbesluit. Daartoe is overleg nodig met de gewestelijke overheden die bevoegd zijn voor de materie. Het uitvoeringsbesluit voorziet daarom in artikel 7 in een 'tussentijdse oplossing', door een reglementaire basis te creëren teneinde de terugbetaling door het sociaal-verzekeringfonds van de aankoop prijs van 15 dienstencheques aan de aanvrager van de geboortehulp (in de toekomst) mogelijk te maken. Deze tussentijdse oplossing kan momenteel niet geïmplementeerd noch uitgevoerd worden door de sociale-verzekeringfondsen en dit in afwachting van de publicatie van de voornoemde reglementaire basis. Wij hebben aan diezelfde sociale-verzekeringfondsen uitdrukkelijk de instructie gegeven de dossiers waarin het luik 'geboortehulp' wordt aangevraagd on hold te zetten tot aan de publicatie van het uitvoeringsbesluit. Enkel en alleen het luik 'vaderschaps- en geboorte-uitkering' (de dagelijkse financiële uitkering) wordt sedert 1 mei jl. toegekend. »

Le Conseil d'État, section de législation, a indiqué maintes fois par le passé que le procédé consistant à instaurer immédiatement une mesure par circulaire, sans attendre l'adoption de la base légale ou réglementaire nécessaire, et à conférer ensuite à celle-ci, une fois adoptée, un effet rétroactif pour le temps nécessaire à couvrir de la pratique déjà courante, ne peut pas être admis. Il doit être proscrit, en premier lieu, parce qu'un tel procédé déroge aux règles normales qui régissent l'adoption de dispositions réglementaires et qu'il risque de vider ces règles de leur substance, en deuxième lieu, parce qu'il restreint concrètement le pouvoir de décision du Roi, en troisième lieu, parce que le contenu des circulaires ministérielles n'est pas publié conformément à l'article 190 de la Constitution et, enfin, parce que le procédé suivi est source d'insécurité juridique pour les destinataires des normes concernées. Il en est d'autant plus ainsi lorsqu'une telle circulaire va à l'encontre d'un texte légal clair.

En conséquence, il y a lieu d'émettre une réserve quant à l'entrée en vigueur prévue de l'arrêté envisagé.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME